

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul **Mardare Ghenadie** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Mardare Ghenadie Dumitru,

născut la 12 iunie 1976, originar și domiciliat în s. Cotul Morii, r-ul Hîncești

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

*1. de la 04 decembrie 2013 - pînă la 31 ianuarie 2014;
(instanța de fond);*

*2. de la 26 februarie 2014 - pînă la 03 noiembrie 2014;
(instanța de apel);*

*3. de la 16 ianuarie 2015 - pînă la 25 februarie 2015;
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 31 ianuarie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, **Mardare Ghenadie** a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de **Zdrobău Natalia** a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, **Mardare Ghenadie**, la 08 septembrie 2013, aproximativ la ora 21⁰⁰, conducînd autovehiculului de model „Mercedes 312 D”, cu n/î HN AZ 404, deplasîndu-se pe traseul Chișinău-Leușeni, între satele Mirești și Bujor, încălcînd prevederile art. 45 alin. 1) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căreia, *”Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză*

stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră” și alin. (2) al aceluiași articol potrivit căruia „conducătorul trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate” și art. 34 alin. (2) al RCR care prevede că, „în caz de orbire, conducătorul autovehiculului trebuie să pună în funcțiune avertizatorul de avariere, neschimbând banda de circulație, să reducă viteza și să oprească”, și ca urmare a tamponat pietonul Zdrobău Gheorghe, care se deplasa pe marginea părții carosabile.

În rezultatul tamponării, lui Zdrobău Gheorghe i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 189 din 29.10.2013, *vătămări corporale grave, periculoase pentru viață*, în urma cărora ultimul a decedat.

3. Nefiind deacord cu sentința, au declarat apel:

- procurorul, care a contestat sentința sub aspectul blîndeței pedepsei stabilite în partea ce ține de aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și excluderea pedepsei complementare obligatorii, argumentînd că instanța de fond eronat a reținut ca fiind excepționale unele circumstanțe cum ar fi, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, aflarea la întreținerea inculpatului a copiilor minori și a soției care nu este angajată în câmpul muncii. Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului nu va atinge scopurile propuse de art. 61 alin. (2) Cod penal, iar la stabilirea acesteia instanța de fond nu a ținut cont de persoana inculpatului și de solicitările succesoriului legal al părții vătămate.

Astfel, procurorul a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mardare Gh. să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani;

- Succesorul legal al părții vătămate Zdrobău Natalia și avocatul acesteia Macar Alexandru, care au solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mardare Gh. să fie condamnat conform învinuirii înaintate la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea soluției solicitate apelanții au invocat următoarele:

- instanța de fond nu a argumentat care sunt circumstanțele excepționale ale cauzei, care permit aplicarea în privința inculpatului prevederile art. 79 Cod penal;

- circumstanțele la care a făcut trimitere instanța de fond sunt împrejurări obișnuit care caracterizează o persoană și nu pot fi considerate excepționale, deoarece nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art. 79 alin. (1) Cod penal;

- netemeinicia sentinței în partea ce ține de admiterea în principiu a acțiunii civile, or instanța de fond nu a ținut cont de suferințele suportate de succesorul legal al părții vătămate legate de decesul soțului, precum și nu a luat în considerație că Zdrobău N. a prezentat probele necesare care confirmă prejudiciul material suportat în legătură cu înmormântarea soțului și cheltuielile legate de asistența juridică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, apelurile declarate au fost admise, casată parțial sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Mardare Ghenadie a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului legal al părții vătămate Zdrobău Natalia, prejudiciul material în sumă de 14 392 lei, prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei și cheltuieli de judecată în suma de 2000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, concluzia instanței de fond privind aplicarea în privința lui Mardare D. a pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea executării pe un termen de probă, este justă, iar la stabilirea acesteia instanța a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și are la întreținere doi copii minori.

Totodată, Colegiul penal a conchis că circumstanțele reținute de instanța de fond în motivarea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal în privința inculpatului sunt împrejurări obișnuite, deloc ieșite din comun, care predomină și caracterizează o persoană, astfel nu se încadrează în cele excepționale, deoarece nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art. 79 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile Colegiul penal a concluzionat că prima instanță în această parte a adoptat o soluție pripită, or din materialele cauzei cu certitudine s-a constatat că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, succesorului părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe fizice și psihice ca rezultat al pierderii soțului, precum și un prejudiciu material, exprimat prin cheltuieli legate de înmormântarea victimei.

6. Decizia instanței de apel, a fost contestată cu recurs ordinar de către inculpat, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței instanței de fond, argumentând că:

- instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a ținut cont de faptul că a recunoscut integral vina, s-a căit sincer de cele comise, a achitat succesorului legal al părții vătămate o parte din prejudiciul material;

- soluția instanței de apel privind stabilirea pedepsei complementare este neîntemeiată, iar la adoptarea soluției date instanța de apel nu a ținut cont de faptul că profesia de șofer este unica sursă de existență, el fiind unicul întreținător al familiei, iar privarea de permisul de conducere ar pune în dificultate materială familia sa;

- motivarea deciziei în partea admiterii acțiunii civile nu este clară.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar instanța de apel i-a stabilit pedeapsa inculpatului în limitele sancțiunii nomei penale în baza căreia a fost condamnat astfel, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7.2 Referință asupra cererii de recurs a depus și succesorul părții vătămate Zdrobău N., care nu este de acord cu argumentele invocate în recursul inculpatului, considerându-le lipsite de temei, argumentând că decizia

contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa i-a fost stabilită inculpatului conform prevederilor legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, inculpatul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contravine dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar, iar instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, mai mult din conținutul deciziei rezultă că aceasta și-a motivat soluția adoptată în raport cu motivele invocate în apelurile declarate de procuror și succesorul părții vătămate, iar motivarea soluției nu contravine dispozitivului hotărârii precum și acesta este expus destul de clar.

Așadar, instanța de recurs relevă că din conținutul recursului rezultă că inculpatul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, și critică decizia instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei cu referire la excluderea din sentință a prevederilor art.79 Cod penal, referitor la pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de sancțiunea art.264 alin.(3) Cod penal. Or, în acest aspect, instanța de apel a conchis că, în speță nu au fost stabilite circumstanțe excepționale în privința inculpatului și respectiv nu sunt motive de aplicare a prevederilor art. 79 Cod penal, iar concluziile primei instanțe cu referire la includerea în noțiunea de

circumstanțe excepționale a datelor despre persoana inculpatului, faptul că are la întreținere 2 copii minori și soția care nu este angajată în câmpul munci, iar activitatea de șofer este unica sursă de existență a familiei sale - sunt tendențioase și vădit nefondate. La acest capitol, Colegiul penal atestă că conform pct.22 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19.06.2006 „Cu privire la sentința judecătorească”, se atenționează că, în sensul art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze aplicarea unei pedepse mai ușoare decît cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal). În acest context, se relevă că instanța de apel corect a constatat că prima instanța nu a motivat și nu a argumentat care sînt circumstanțele excepționale ale cauzei, care permit aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art.79 Cod penal, iar circumstanțele la care s-a făcut trimitere în sentință, sunt împrejurări obișnuite care predomină și caracterizează o persoană, astfel nu se încadrează în cele excepționale, deoarece nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art.79 alin.(1) Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, au fost reținute de instanța de apel ca atenuante, ce au permis stabilirea pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Pe lîngă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 6 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a estimat circumstanțele cauzei, ce țin de latura pedepsei penale aplicate inculpatului. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, conform cărora judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate, competența și activitatea instanței de apel privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv a celor prevăzute în art. 79 alin. (1) Cod penal (aplicarea pedepsei mai blînde decît cea prevăzută de lege), în alt sens decît cel pe care îl propun părțile implicate în pricina penală, nu constituie temei de drept pentru recursul ordinar, din categoria celor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul menționează că, din textul recursului, se evidențiază că recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, prezentate în susținerea pretențiilor materiale.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că în conformitate cu prevederile art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de

condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În acest sens, instanța de apel la examinarea acțiunii civile a respectat aceste prevederi legale și reieșind din probele prezentate de către succesorul părții vătămate a ajuns la concluzie justă, de a admite parțial în latura prejudiciului moral și material acțiunea civilă, fiind încasat din contul inculpatului *Mardare Ghenadie* în beneficiul succesorului părții vătămate *Zdrobău Natalia* suma de 14392 lei cu titlu de prejudiciu material, 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 2000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Totodată în speță, sunt relevante și explicațiile de la pct. 13 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 9 din 30 octombrie 2009, „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, din care rezultă că, „În materia despăgubirilor, materiale sau morale, nu există temei de casare care să îngăduie instanței de recurs să reaprecieze cuantumul acțiunii civile. Ca atare, în recurs nu se poate solicita reactualizarea despăgubirilor cuvenite, stabilite de instanța de fond.”

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel, a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Mardare Ghenadie* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Mardare Ghenadie Dumitru*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 19 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti